

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus (1.1.2026 alkaen Lupa ja valvontavirasto)

Luonnonsuojelulain 35 §:n mukainen lausunto, hankkeen nimi, toiminnanharjoittajan nimi, Natura-alue, kunta

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on pyytänyt 16.12.2025 Lupa- ja valvontavirastolta (myöhemmin LVV) lausuntoa EPV Energia Oy:n Laihian energiavaraston sähkönsiirtovaihtoehtoon VE2 liittyvästä Natura-arvioinnista. Natura-arviointi on päivätty 5.12.2025 ja sen on laatinut Ramboll Oy. Hankkeen sähkönsiirtoreitti VE2 sijoittuu pääosin Levanevan Natura-alueen läheisyyteen.

1 Levanevan Natura 2000-alue

Levanevan Natura-alue on sekä luontodirektiivin (SAC) että lintudirektiivin mukainen erityisten suojelutoimien alue (SPA). Levanevan Natura-alueella esiintyy yhdeksän suojeluperusteista luontotyyppiä, joista pinta-alallisesti merkittävimpiä ovat keidassuot, puustoiset suot sekä aapasuot. Luontotyyppien edustavuus vaihtelee merkittävän, hyvän ja erinomaisen välillä. Tietolomakkeen mukaan ”Alueella on erittäin monipuolinen ja runsas pesivä linnusto ja suo lukeutuu linnustoltaan maamme parhaimpiin.” Lisäksi alueella on huomattava merkitys linnuston muuтонаikaisena levähdyspaikkana. Alueen suojelun perusteena on liito-oravan lisäksi useita lintulajeja (näistä kolme salassa pidettäviä);. Suojelun perusteena olevat lintulajit on esitetty taulukossa 1.

laji	uhanalaisuus	tyyppi	populaatio
helmipöllö	NT	pysyvä	1 pari
jouhisorsa	VU	pesivä	20 paria
lapasorsa	LC	pesivä	3 paria
tukkasotka	EN	pesivä	22 paria
metsähanhi	VU/EN	levähtävä	2-5 yksilöä
harmaahaikara	LC	levähtävä	1-3 yksilöä
suopöllö	LC	pesivä	5-10 paria
pyy	VU	pysyvä	10 paria
huuhkaja	EN	levähtävä	1-2 yksilöä
ruskosuohaukka	LC	pesivä levähtävä	1 pari 1-3 yksilöä
sinisuohaukka	VU	pesivä	5 paria
hiirihaukka	VU	pesivä	1 pari
laulujoutsen	LC	pesivä	1 pari
palokärki	LC	pysyvä	3 paria
nuolihaukka	LC	pesivä	1 pari
tuulihaukka	LC	pesivä	2 paria
kurki	LC	pesivä	15-20 paria
pikkulepinkäinen	LC	pesivä	4 paria
pikkulokki	LC	pesivä	41 paria
naurulokki	VU	pesivä	150 paria
mustapyrstökuiri	VU	pesivä	1-5 paria
jänkäkurppa	LC	pesivä	3-6 paria

keltävästäräkki	LC	pesivä	230-360 paria
pohjansirkku	NT	pesivä	3 paria
suokukko	CR	pesivä	12-18 paria
kapustarinta	LC	pesivä	150-210 paria
mustakurkku-uikku	EN	pesivä	150-210 paria
härkälintu	NT	pesivä	2 paria
kalatiira	LC	pesivä	8 paria
lapintiira	LC	pesivä	10 paria
viirupöllö	LC	pysyvä	1 pari
teeri	LC	pysyvä	20-200 yksilöä
metso	LC	pysyvä	1 pari
mustaviklo	NT	pesivä levähtävä	1-8 paria 1-5 yksilöä
liro	NT	pesivä	260-390 yksilöä
punajalkaviklo	NT	pesivä	27-38 paria
salassa pidettävä laji 1	VU	pesivä	1 pari
salassa pidettävä laji 2	VU	pesivä	1 pari
salassa pidettävä laji 3	LC	pesivä	1 pari

Taulukko 1. Suojelun perusteena olevat lintulajit.

Suojeluperusteisten luontotyyppien ja lajien suojelutavoitteena on vähintäänkin alueen merkityksen säilyttäminen osana verkostoa. Lisäksi alueen suojelussa ja hoidossa painotetaan seuraavia tavoitteita:

- alueella vallitseva luontotyyppien ja lajien sekä niiden elinympäristöjen tila säilytetään turvaamalla luonnon omien prosessien mukainen kehys,
- alueella vallitseva lajien sekä niiden elinympäristöjen tila säilytetään alueen käyttöä ohjaamalla ja
- luontotyyppin tai lajin elinympäristön laatua tai lajin populaation elinvoimaisuutta parannetaan ennallistamis- ja hoitotoimenitein.

1.1 Natura-arviointi

Arvioinnin kohteena oleva hanke

Tässä arviossa tarkasteltava on Rajavuoren uusi 110 kv voimajohtoreitti (VE2), joka on noin 15 km pitkä ja sijoittuisi kokonaisuudessaan uuteen maastokäytävään. Voimajohto VE2 toteutettaisi ilmajohtona ja se sijoittuisi vajaan 10 km matkalta 0,2–1,2 km etäisyydelle Levanevan Natura-alueesta. Voimajohto käsittää pylvään lisäksi johtoalueen, jonka muodostavat johtoaukea ja johtoaukean molemmin puolin sijaitsevat reunavyöhykkeet, joilla puiden kasvukorkeus on rajoitettua. Johtoaukean leveys 110 kV:n voimajohtolle on noin 26 metriä. Reunavyöhykkeen leveys on 10 metriä johtoaukean molemmin puolin, jolloin puuston pituutta rajoitetaan yhteensä 46 metrin matkalta. Siirtolinjan pylvästyyppi ja johtoalueen leveys tarkentuvat suunnittelun edetessä.

Arviointi jaettiin kahteen vaiheeseen. Ensimmäisessä vaiheessa eli vaikutusmekanismien tunnistamisvaiheessa määriteltiin, onko hankesuunnitelmalla

todennäköisiä merkittäviä vaikutuksia Natura-alueen suojeluperusteisiin (luku 5). Mikäli merkittävien vaikutusten mahdollisuus voitiin sulkea pois yksittäiseltä vaikutusmekanismilta jo vaikutusmekanismien tunnistamisvaiheessa, ei tätä mekanismia käsitelty enää myöhemmissä arviointivaiheissa. Kaikki ne vaikutusmekanismit, joiden osalta merkittävän vaikutuksen mahdollisuutta ei voitu varmuudella sulkea pois käsiteltiin Natura-arvioinnin toisessa vaiheessa eli varsinaisessa vaikutusten arvioinnissa luvussa 6.

Arvioinnissa esitetty näkemys Natura-alueeseen kohdistuvista vaikutuksista

Arvioinnin pohjatietoina on käytetty mm. Natura-tietolomaketta ja sen tiivistelmää, alueen hoito- ja käyttösuunnitelmaa, Metsähallituksen biotooppikuvioaineistoa, Lajitietokeskuksen havaintoja, Luonnonvarakeskuksen puuston keskipituus aineistoa sekä YVA-prosessin aikana tehtyjä hankealueen luontoselvityksiä. Lisäksi Natura-alueen pohjoisosien pesimälinnustoa kartoitettiin kesällä 2025 kolmena maastotyöpäivänä. Vaikutukset on arvioitu erikseen rakentamis- ja purkamisvaiheelle sekä käyttö- ja kunnossapitovaiheelle.

Luontotyyppivaikutuksissa vaikutusmekanismeja suorien vaikutusten lisäksi ovat johtoaukean muuttuminen puuttomaksi, metsäalueiden pirstaloituminen, reunavaikutukset, pölyäminen, maaperän eroosiosta johtuva kiintoaineiden kulkeutuminen ja mahdolliset muutokset valunnassa.

Luontotyyppeihin ei kohdistu suoria vaikutuksia. Reunavaikutukset eivät yletä Natura-alueelle, pölyäminen on vähäistä eivätkä valumavedet kulkeudu Natura-alueen suuntaan, jolloin luontotyyppeihin kohdistuvien merkittävien kielteisten vaikutusten mahdollisuus voidaan sulkea pois.

Linnustovaikutuksissa hankkeen rakentaminen aiheuttaa lievää pesimäympäristön menettämistä ja tilapäistä häiriötä. Voimajohtoaukean rakentamistyöt sijoittuvat pääosin niin etäälle Natura-alueesta, ettei niillä arvioida olevan merkittäviä muutoksia suojeluperusteisten lintujen levähdys- tai pesimäalueisiin. Voimajohtoon käytön aikana linnut voivat törmätä voimajohtoihin ja törmäysriskissä ovat etenkin suurikokoiset linnut, suuriksi parviksi kerääntyvät lajit ja muut lentokäyttäjät tai -kykynsä vuoksi törmäykselle alttiit lajit. Suojeluperusteisista lajeista potentiaalisia törmäyksiä ovat joutsenet, hanhet, sorsat, kanalinnut, kurjet, kahlaajat ja petolinnut. Merkittävien pesimä-, ruokailu- tai levähtämisalueiden läheisyydessä törmäysriski kasvaa. Sähköiskun riski jää pieneksi. Huoltotöiden ei arvioida aiheuttavan merkittävää muutosta lintujen pesimä- tai levähdysalueisiin. Hankkeen ei arvioida vaikuttavan merkittävästi myöskään salassa pidettävien lajien esiintymiseen, pesintään tai saalistukseen, eikä lajien suotuisan suojelun tason arvioida heikkenevän Natura-alueella.

Rakentamisaikana liito-oravaan ei kohdistu vaikutusmekanismeja, eikä voimajohto aiheuta välittömiä vaikutuksia liito-oravaan, koska voimajohto sijoittuu Natura-alueen ulkopuolelle. Voimajohtoon alueen soveltuvuus liito-oravalle kartoitettiin YVA-prosessissa ja sen soveltuvuus lajin elinympäristöksi on pääosin heikko. Voimajohtoon alueella sijaitsee kuitenkin muutama liito-oravalle soveltuva alue. Liito-oravan herkkyyden on suuri ja kulkuyhteyksien säilyminen muille alueille on tärkeää. Liito-orava kykenee liitämään noin kolme kertaa hyppykorkeutta pitemmän matkan. Voimajohto muodostaa 26 m

leveän aukon puustoon, jonka lisäksi puuston pituutta rajoitetaan 10 metrin matkalta molemmin puolin. Voimajohtoalueen ulkopuolinen puusto on pituudeltaan riittävän korkeaa, että liito-orava todennäköisesti kykenee ylittämään 26 metriä leveän johtoaukean ja sen reunavyöhykkeen. Siten voimajohto ei toteutuessaan heikennä merkittävästi liito-oravan kulkuyhteyksiä pohjoisen suuntaan, eikä voimista tai aiheuta liito-oravapopulaation eristymistä. Kielteistä vaikutusta ei arvioida syntyvän.

Suojeluperuste	Vaikutusmekanismi	Rakentamisen ja purkamisen aikana	Toiminnan aikana
Luontotyytit	Pölyvaikutukset Pintavesivaikutukset (kiintoaineen ja ravinteiden kulkeutuminen)	Ei merkittävää vaikutusta	Ei merkittävää vaikutusta
Liito-orava	Estevaikutus	Mahdollinen kielteinen	Mahdollinen kielteinen
Kaikki suojeluperusteiset lintulajit	Elinympäristön pirstoutuminen	Ei merkittävää vaikutusta	Ei merkittävää vaikutusta
Kaikki suojeluperusteiset lintulajit	Rakentamisaikainen melu	Ei merkittävää vaikutusta	Ei merkittävää vaikutusta
Kaikki suojeluperusteiset lintulajit	Törmäysriski	Ei merkittävää vaikutusta	Mahdollinen kielteinen
Kaikki suojeluperusteiset lintulajit	Sähköiskun riski	Ei merkittävää vaikutusta	Ei merkittävää vaikutusta
Kaikki suojeluperusteiset lintulajit	Kunnossapidon aiheuttamat elinympäristömuutokset, melu ja häiriöt.	Ei merkittävää vaikutusta	Ei merkittävää vaikutusta
Uhanalaiset lajit	Esitetty liitteessä A	Ei merkittävää vaikutusta	Ei merkittävää vaikutusta

Taulukko 2. Yhteenvedotaulukko mahdollisesti merkittävistä vaikutuksista suojeluperusteisiin.

Yhteisvaikutukset

Luontotyypeihin ei kohdistu merkittäviä yhteisvaikutuksia. Hankealueen läheisyydessä sijaitsee kaksi tuulivoimahanketta sähkönsiirtoineen, joista ei aiheudu suoria yhteisvaikutuksia, koska hankealueet sijaitsevat Natura-alueen ulkopuolella, mutta mahdollisia yhteisvaikutuksia voi aiheutua tuulivoiman häiriö ja törmäysvaikutusten muodossa etenkin suojelualueen ulkopuolella ruokaileville linnuille (suuret petolinnut, joutsen, kurki sekä jossain määrin lokit). Tuulivoimahankkeista voi muodostua myös yhteisvaikutuksia alueen kautta muuttaville linnuille kumulatiivisten törmäysriskien ja muuttoreittimuutosten kautta. Natura-alue sekä sen viereinen tekojärvi muodostavat lintujen kerääntymisalueen, jonka kautta muuttoreitit suuntautuvan tekojärven suuntaisesti ja tuulivoimalat voivat muodostaa estevaikutuksen tai aiheuttaa törmäyksiä. Tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutukset arvioidaan kohtalaisiksi petolinnuille, kurjelle ja

joutsenille ja Natura-alueella levähtäville ja pesiville linnuille, mutta kyseisen linjan osuus yhteisvaikutuksista arvioidaan vähäiseksi tuulivoimaan verrattuna. Kahteen salassa pidettävään lajiin kohdistuu lähialueen tuulivoimahankkeiden toteutuessa jopa merkittävä kielteinen vaikutus, mutta voimajohto ei arvioida merkittävästi lisäävän vaikutusta.

Liito-oravan osalta on mahdollista, että voimajohto saattaa yhdessä muiden hankkeiden kanssa heikentää liito-oravan kulkuyhteyksiä. Tässä hankkeessa rakennettava voimajohtoaueka on kuitenkin niin kapea, ettei estevaikutusta synny, sillä liito-oravan on mahdollista liittää aukean yli. Liito-oravaan kohdistuvat yhteisvaikutukset arvioidaan varovai-suusperiaatetta noudattaen vähäisiksi.

Johtopäätös merkittävästi heikentävistä tekijöistä

Mahdollisesti merkittäviä kielteisiä vaikutuksia arvioitiin voivan muodostua suurikokoisille linnuille törmäysriskin vuoksi sekä liito-oravalle kulkuyhteyksien heikkenemisen vuoksi, mutta tarkemmassa arvioinnissa todennäköisyydet em. vaikutuksille arvioitiin vähäisiksi. Liito-oravan osalta yhteisvaikutusten osalta kulkuyhteyksien arvioidaan voivan heikentyä vähäisesti, muttei merkittävästi. Kahteen salassa pidettävään lajiin kohdistuu lähialueen tuulivoimahankkeista niiden toteutuessa jopa merkittävä kielteistä vaikutus, mutta voimajohto ei arvioida merkittävästi lisäävän yhteisvaikutuksia ja kyseessä olevan sähkönsiirtovaihtoehdon VE2 osuus yhteisvaikutuksista on pieni tuulivoimaloihin verrattuna.

Lieventämistoimet

Linnustolle aiheutuvaa törmäysriskiä voidaan lieventää varustamalla voimajohto törmäysriskiä pienentävin merkinnöin kohteissa, joissa todetaan merkittävä riski lintujen törmäyksiin. Törmäysriski ei ole Levanevan Natura-alueen kannalta merkittävä, joten merkintöjen sijoittaminen ei ole Natura-alueen suojelun kannalta välttämätöntä. Muista linnustonsuojelullisista syistä merkkipalloja voidaan harkita. Kielteisiä vaikutuksia voidaan vähentää yhdistämällä Taaborinvuoren ja energiaraston hankkeiden voimajohtoreitit mahdollisimman pitkältä matkalta samaan johtokäytävään. Törmäys ja sähköiskuriskejä voidaan vähentää mm. asentamalla pylväisen päihin istumaorsia sekä suojaamalla pylväisen päissä liitosjohto päällystyksellä. Liito-oravaan liittyvää estevaikutusta ei ole tarvetta lieventää, sillä voimajohtolinja on niin kapea, että liito-oravan on mahdollista liittää sen yli ja estevaikutusta ei synny. Hankkeen rakentamisaikaisia häiriövaikutuksia Natura-alueeseen ja pesimälinnustoon voidaan vähentää kohdentamalla rakennustyöt joko loppukesällä pesimäkauden jälkeen tai talveen.

1.2 Lupa- ja valvontaviraston lausunto Natura-arvioinnista

Natura-arvioinnin asianmukaisuus

Natura-arviointi on luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdan mukaan tehtävä asianmukaisella tavalla. Luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdassa edellytetty arviointimenettely on toimeenpantu luonnonsuojelulain 35 §:llä. Luonnonsuojelulain 35 §:n mukaisen arviointi- ja lausuntomenettelyn tehtävänä on tuottaa objektiivista tietoa viranomaiselle sen

varmistamiseksi, että hanke ei yksin tai yhdessä muiden hankkeiden tai suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä Natura-alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja.

Oikeuskäytännön mukaan asianmukainen arviointi sisältää täydellisiä, täsmällisiä ja lopullisia toteamuksia ja päätelmiä, joilla voidaan hälventää kaikenlainen perusteltu tieteellinen epäily ehdotettujen töiden vaikutuksista kyseessä olevaan alueeseen (mm. asiat C-236/01, kohdat 106 ja 113, C-127/02, kohta 59, C-304/05, kohta 69). Arviointia ei voida pitää asianmukaisena, jos alueen luontotyyppejä ja lajeja koskevat tiedot puuttuvat tai ne eivät ole luotettavia eivätkä ajantasaisia (mm. asia C-43/10, kohta 115). Natura-arvioinnin tulee muodostaa itsenäinen kokonaisuus, jossa johtopäätökset perustellaan täsmällisiin tieteellisiin seikkoihin perustuen. Vaikutukset suojelun perusteena oleviin luonnonarvoihin tulee arvioida yksin ja yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa (mm. asiat C-127/02, C-6/04, C-98/03, C-538/09).

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, ettei Natura-arviointia ole laadittu täysin asianmukaisesti sen arvioimiseksi, heikentääkö arvioitu hanke niitä luonnonarvoja, joiden perusteella Levanevan alue on hyväksytty Natura 2000 verkostoon, vaan siinä on seuraavaksi käsiteltäviä puutteita.

- Arvioinnin merkittävin puute on, että siitä puuttuu kokonaan Natura-alueen eheyden ja koskemattomuuden arviointi sekä epävarmuustekijöiden kuvaus ja arviointi.
- Arviot liito-oravaan kohdistuvista vaikutuksista ovat paikoin ristiriitaisia. Hankkeen voidaan tosiasiallisesti arvioida heikentävän lajin kulkuyhteyksiä, vaikka hanke ei aiheuta suoranaista kulkuestettä. Arviossa on kuitenkin päädytty oikeansuuntaiseen johtopäätökseen siitä, ettei hanke todennäköisesti yksin merkittävästi heikennä lajin suotuisan suojelun tasoa Natura-alueella.
- Linnustoseuranta on ollut suppea ja havainnot perustuivat pitkälti Laji.fi -viranomaisportaaliin, jolloin jää epävarmuutta mahdollisesti pesivistä lajeista tai mahdollisista soidinalueista linjan läheisyydessä.
- Linnustovaikutusten arvioinnissa paikoin aliarvioita vaikutuksista ja käytetty Natura-alueen populaation sijaan verrokkina lajin populaatiota, vaikka Natura-arviossa olennaista on nimenomaan suojeluperusteisten lajien esiintyminen kyseisellä Natura-alueella; elinvoimainen kanta muualla maassa ei suojaa Natura-alueen eheyttä ja koskemattomuutta, jos esimerkiksi alueella pesivän joutsenparin toinen yksilö menehtyy törmäyksen seurana.

Arvioinnin toteuttamistapa

Natura-alueelle kohdistettu pesimälinnustoselvitys kattoi kolme maastotyöpäivää ja ajoittui vajaan viikon ajalle, jolloin selvitys antaa vain pinnallisen kuvan hetkellisestä linnustotilanteesta (tehtiin vain 1 kartoituskerta yhdelle alueelle), eikä ajankohta ei ollut soveltuva esimerkiksi pöllöjen tai metsäkanalintujen havainnointiin. Hankealueen yhteydessä suoritettu petolintuseuranta on ollut suppea (6 havainnointipäivää), mutta on kattanut myös Natura-alueen pohjoisosan.

Vaikutusmekanismit on tunnistettu oikeansuuntaisesti, vaikka arvio sisältää liito-oravan osalta pientä ristiriitaa hankkeen vaikutuksista. Laulujoutsenen kohdalla arvio

herkkydestä on aliarvio, koska laji on herkkä törmäämään sähkölinjoihin. Suurikokoisten lintujen ja kaartelevien petolintujen kohdalla riski törmäysvaikutuksille on arvioitua suurempi avoimilla paikoilla, joissa linnut saattavat lentää matalammalla. Vaikka sähkönsiirtoreitti kulkee suurelta osin metsäisessä elinympäristössä, sijaitsee osa siitä avoimemmilla alueilla, joilla lieventämistoimet ovat tarpeellisia Natura-alueen linnustoarvojen suojaamiseksi ja suojeluperusteiseen linnustoon kohdistuvien kielteisten vaikutusten vähentämiseksi. Arviossa ei ole otettu kantaa siihen, mihin osaan alueen populaatiosta vaikutukset kohdistuvat. Arvioinnista puuttuu eheyden/koskemattomuuden arviointi, mikä on olennainen osa Natura-arviota. Epävarmuustekijöitä ei ole analysoitu.

Arvio vaikutuksista Levanevan suojelutavoitteisiin

Luontotyyppit on kuvattu asianmukaisesti ja vaikutukset niihin on arvioitu oikeansuuntaisesti ja riittävällä tarkkuudella. Lupa ja valvontavirasto yhtyy arvion näkemykseen siitä, ettei hanke todennäköisesti merkittävästi heikennä alueen suojelun perusteena olevia luontotyyppejä.

Linnustoon kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa on puutteita. Koska varmuutta alueen suojeluperusteisten lintujen pesimäpaikoista ei maastokartoitusten suppeudesta johtuen ole, ei voida varmuudella todeta, ettei linjan läheisyydessä pesi suojeluperusteisia lintuja. Linjan perustamisen, purkamisen ja huollon yhteydessä aiheutuvat häiriöt pesimärauhassa voidaan kuitenkin katsoa väliaikaiseksi, eikä niillä todennäköisesti ole merkittäviä kielteisiä vaikutuksia suojeluperusteisiin pitemmällä aikavälillä.

Arviossa on tunnistettu törmäysriskin mahdollisuus ja arvioitu törmäyksille herkimmiksi lajeiksi joutsenet, hanhet, sorsat, kanalinnut, kurjet, kahlaajat ja petolinnut. Lisäksi on arvioitu, että merkittävien pesimä-, ruokailu- tai levähtämisalueiden läheisyydessä törmäysriski kasvaa. Lajien herkkyudet ovat kuitenkin osin aliarvioita; esimerkiksi joutsenet törmäävät herkästi voimalinjoihin (arviossa herkkyys pieni). Vaikutusten arvioinnin perusteet ovat harhaanjohtavat ja keskittyvät lajin yleisyyteen, eikä Natura-alueen lajistoon. Natura-alueella suojeluperusteiseen lajiin kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia ei voida poissulkea sillä perustella, että laji on koko maassa tai muualla maassa yleinen. Kielteisiä vaikutuksia ei myöskään voida poissulkea sillä perusteella, ettei tiedettyjä pesäpaikkoja sijaitse alueella, koska aineistot eivät ole kattavia. Mikäli lajia/pesäpaikkaa ei linnustohavainnoista löydy, voi syynä olla joko se, ettei lintu esiinny alueella tai että alueella ei ole käyty inventoimassa lajeja. Arvion tulisi sisältää joko seurantaan perustuva tieto tai tieteelliseen tietoon perustuva kuvaus lajin potentiaalisista elinympäristöistä Natura-alueella sekä lajin potentiaalisista saalistus/ruokailualueista Natura-alueen ulkopuolella. Natura-alueeseen kohdistuvia vaikutuksia arvioitaessa olennaista olisi nimenomaan Natura-alueella esiintyvien lintujen pesä- ja levähdyspaikkojen ja ruokailualueiden sijainti suhteessa linjaan sekä linjan vaikutusten arviointi Natura-alueen suojeluperusteisiin lajeihin.

Liito-oravan osalta Natura-arviossa toisaalla tunnistetaan, että linjat saattavat heikentää liito-oravan kulkuyhteyksiä. Toisaalta arviossa todetaan, ettei estevaikutusta synny, koska voimajohtolinja on niin kapea, että liito-oravan on mahdollista liittää sen yli. Lupa ja valvontavirasto huomauttaa, että myös kulkuyhteyden laadullinen heikentyminen vaikuttaa lajin populaatiokehitykseen Natura-alueella.

Lieventävät toimenpiteet

Arviossa on tunnistettu useampia lieventäviä toimenpiteitä, mutta arvioitu, ettei niille ole tarvetta. Lupa ja valvontaviraston näkemyksen mukaan toimitetun arvioin perusteella ei täysin voida pois sulkea suojelun perusteena olevaan linnustoon kohdistuvia merkittäviä törmäysvaikutuksia, mikäli linnuston kannalta suuremman riskin sisältäviin linjan kohtiin ei sijoiteta huomiomerkinä.

Lisäksi Lupa ja valvontavirasto suosittelee, että linjan raivaus- ja perustamistyöt toteutetaan lintujen pesimäajan ulkopuolella ja että kuvan 6-1 mukaisella liito-oravalle soveltuvalla linjan osuudella linja toteutetaan siten, että liito-oravan kulkuyhteydet säilyvät.

Seuranta

Natura-arvioinnissa seurannalla varmistetaan lieventävien toimenpiteiden täytäntöönpanon onnistuminen (Komission tiedoksianto C(2021) 6913 Final). Seuranta on kohdennettava niihin suojeluperusteisiin, joiden heikentyminen on poissuljettu lieventävillä toimenpiteillä. Seurantasuunnitelma on oleellinen osa sellaista Natura-arviointia, jossa muuten mahdollisesti merkittäviä vaikutuksia lievennetään. Seurantasuunnitelman tulee sisältää odotettujen tulosten eli hypoteesien asianmukaisen dokumentoinnin.

Seurannalla ei voida korvata sitä, että Natura-arviointi- ja lausuntomenettelyn perusteella merkittävien vaikutusten syntymättä jäämisen on oltava varmaa (EUTI C-239/04, C-142/16). Tästä huolimatta Lupa- ja valvontavirasto pitää tärkeänä, että seuranta on riittävän laaja havaitsemaan myös yllättäviä vaikutuksia.

Arvioinnissa ei ole suunniteltu seurantaa, mutta huomiomerkinä toimimista tulee seurata ja mikäli törmäyksiä näistä huolimatta esiintyy, tulee huomiomerkinä tehostaa.

1.3 Lupa- ja valvontaviraston johtopäätös Natura-arvioinnista

Luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdan mukaan toimivaltaiset viranomaiset voivat antaa hyväksyntänsä suunnitelmalle tai hankkeelle vasta varmistuttuaan siitä, ettei suunnitelma tai hanke vaikuta kyseisen Natura-alueen koskemattomuuteen. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että hankkeelle voi myöntää luvan tai suunnitelman hyväksyä vain, kun Natura-alueen suojeluperusteena oleviin luontoarvoihin kohdistuvat merkittävästi heikentävät vaikutukset ovat poissuljettuja (LSL 39 §).

Toimitetun arvioinnin perusteella ei ole mahdollista poissulkea Natura-alueen suojelun perusteena oleviin suurikokoisiin lintuihin ja petolintuihin kohdistuvia merkittäviä kielteisiä vaikutuksia ilman lieventämistoimia. Arviossa on tunnistettu asianmukaisesti vaikutusmekanismit ja huomioiden hankkeen tyyppi, voidaan hankkeesta aiheutuvat merkittävät kielteiset vaikutukset poissulkea, mikäli törmäysriskien kannalta kriittiset kohdat merkitään huomiomerkinä. Toimijan tulee selvittää linjan alueelta osuudet, joissa törmäysriski on merkittävin ja merkitä nämä osuudet huomiomerkinä.

2 Asian käsittelijät

Asian on esitellyt ylitarkastaja Miina Jahkonen ja ratkaissut ryhmäpäällikkö Johanna Kullas. Lausunto on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksynnästä on lausunnon viimeisellä sivulla.

Tiedoksi

EPV Energia Oy (emma.lonka@epv.fi)
Ramboll Finland Oy (kare.paatalo@ramboll.fi)
Metsähallitus, Luontopalvelut (kirjaamo@metsa.fi)
Pohjanmaan Elinvoimakeskus

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihde: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/28639/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/28639/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Jahkonen Miina 09.02.2026 12:40

Ratkaisija Kullas Johanna 09.02.2026 21:21